

**Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 27 hallituksen esityksen-
 johdosta arpajaisverolaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi**

Eduskunta on 13 päivänä maaliskuuta 1992 lähettänyt valtiovarainvaliokuntaan valmistele- vasti käsiteltäväksi edellä tarkoitettun hallituksen esityksen n:o 15.

Valiokunta on pyytänyt asiasta perustuslaki- valiokunnan lausunnon, joka on tämän mietin- nön liitteenä.

Valtiovarainvaliokunnan asettamassa vero- jaostossa, joka on valmistellut mietinnön valio- kuntaa varten, ovat olleet kuultavina apulais- osastopäällikkö Seppo Mäkelä valtiovarainmi- nisteriöstä, hallintojohtaja Eero Kurri Oy Veik- kaus Ab:stä, hallituksen jäsen, toimitusjohtaja Mikko Katajisto Arpajaiskeskus ry:stä, kansan- edustaja Gunnar Jansson sekä maakuntahalli- tuksen jäsen, Ålands Penningautomatförening P.A.F:n puheenjohtaja Lasse Wiklöf. Lisäksi Suomen Varustamoyhdistys ja Ålands Redarfö- rening rf ovat jättäneet kirjallisen lausunnon.

Hallituksen esitys

Voimassa olevan, vuonna 1971 voimaan tul- leen arpajaisverolain (259/70) mukaan arpajais- veroa suoritetaan arpajaisista saadusta voitosta, jolloin verovelvollinen on voitonsaaja. Vero on luonteeltaan voitosta tuloveron sijasta perittävä vero. Arpajaisverolaki on todettu sekä periaat- teiltaan että teknisesti vanhentuneeksi ja ehdote- taan esityksessä kumottavaksi ja korvattavaksi uudella, samannimisellä lailla.

Ehdotetun lain merkittävimmät muutokset voimassa olevaan järjestelmään verrattuna liitty- vät lain soveltamisalaan, verovelvollisuuteen, veron perusteeseen, veron määrään sekä veron suorittamatta jättämisen seuraamuksiin.

Hallituksen esityksen keskeisenä periaatteelli- sena muutoksena nykyiseen arpajaisverojärjes- telmään olisi siirtyminen voiton verottamisesta arpajaistoiminnan verottamiseen. Tuloveron korvaavan veron sijasta arpajaisvero olisi muu- toksen jälkeen erityinen välillinen vero ja vero-

velvollinen olisi voitonsaajan sijasta arpajaisten toimeenpanija. Lakia on tarkoitus soveltaa kaik- kiin niihin arpajaisiin, joista saadut voitot nykyi- sen lain mukaan ovat arpajaisveron alaisia. Li- säksi lakia sovellettaisiin raha-automaatti- ja kasinopeleihin.

Hallitus ehdottaa siirtymistä yksinoikeudella arpajaisia toimeenpanevien verovelvollisten osalta toiminnan tuottoon perustuvaan verotuk- seen. Bingopeliä samoin kuin muita arpajaisiin rinnastettavia menettelyjä ehdotetaan verotetta- vaksi voimassa olevan järjestelmän mukaisesti jaettujen voittojen yhteenlasketun arvon perus- teella.

Yksinoikeudella toimeenpantavissa arpajai- sissa veron määräksi ehdotetaan 5 prosenttia arpajaisten tuotosta, mikä olisi myös pelikasino- pelien veroaste. Muiden raha-automaattien ja pelien veroaste olisi sen sijaan 3 prosenttia tuo- tosta. Bingotoiminnan verotus säilyisi nykyisel- lään ja tavara-arpajaisten veroaste olisi 1,5 pro- senttia arpajaisten tuotosta. Veroa ei perittäisi arpajaisista, joista verkertymä on vähäinen ver- rattuna suorittamisen valvonnasta verohallin- nolle aiheutuviin kustannuksiin.

Veron suorittamisen yksinkertaistamiseksi esityksessä ehdotetaan, että veroa suoritettaisiin kuukauden ajanjaksolta. Esitykseen on sisälly- tetty myös säännökset arpajaisveron suoritta- matta jättämisen seuraamuksista.

Hallituksen esitykseen sisältyvät arpajaisvero- lain ohella ehdotukset tulo- ja varallisuusvero- lain sekä leimaverolain muutoksiksi.

Valiokunnan kannanotot

Hallituksen esityksessä mainituista syistä ja saadun selvityksen perusteella valiokunta pitää lakiehdotuksia tarpeellisina ja puoltaa niiden hyväksymistä.

Valiokunta ehdottaa, että lakiehdotuksen 18 §:n 1 momentin mukaista vapautusta koskevan

säännöksen sanamuotoon tehtäisiin perustuslakivaliokunnan lausunnossa tarkoitettu täsmennys.

Hallituksen esityksen mukaan Suomessa toimeenpannuiksi katsottaisiin myös sellaiset arpa- ja ilmaiset, jotka toimeenpannaan suomalaisella vesitai ilma-aluksella aluksen ollessa Suomen alueen ulkopuolella. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan eräät suomalaiset varustamat suunnittelevat kansainvälisen risteilyliikenteen aloittamista lähinnä Karibian meren alueella. Tällöin pelitoimintaa aluksilla harjoittaisivat lähinnä ulkomaiset tähän yritystoimintaan erikoistuneet yritykset, joille varustamo vuokraa alukselta tilat. Valiokunta ei pidä tarkoituksenmukaisena arpajaisveron ulottamista tähän toimintaan. Tämän johdosta arpajaisverolakiehdotuksen 1 §:n 2 momenttiin on lisätty säännös, jonka mukaan asiaa aikanaan selvitelleen arpajaisverotyöryhmän ehdotuksen (VM työryhmämuistio 1991:20) mukaisesti lain soveltamisalan ulkopuolelle jäävät ilmaiset, jotka toimeenpannaan vesialuksella sen liikennöidessä kolmansien maiden välillä.

Lakiehdotuksen 8 §:n 2 momentin mukaan arpajaisvero on suoritettava valtiolle kunkin kalenterikuukauden osalta viimeistään sanottua kalenterikuukautta toiseksi seuraavan kuukauden ensimmäisenä arkipäivänä. Valiokunnan käsityksen mukaan tämä määräaika on tavara-arpajaisten osalta liian lyhyt, joten valiokunta on pidentänyt sitä yhdellä kuukaudella.

Nykyisen ja myös uuden, ensi vuoden alusta voimaan tulevan Ahvenanmaan itsehallintolain käsitteistö on verotusta koskevilta osiltaan vanhentunut. Tämä seikka on omiaan saamaan aikaan epäselvyyttä lainsäädäntövallan jakautumisesta valtakunnan ja maakunnan välillä. Va-

liokunta katsoo, että hallituksen tulisi osaltaan selvittää, onko aihetta ryhtyä toimenpiteisiin vuoden 1993 alussa voimaan tulevan Ahvenanmaan itsehallintolain 18 §:n 5 kohdan sanonnan ajanmukaistamiseksi.

Perustuslakivaliokunta toteaa lausunnossaan, että arpajaisvero voidaan säätää valtakunnan lailla myös Ahvenanmaata koskien. Valtiovarainvaliokunta pitääkin tarkoituksenmukaisena sitä, että arpajaisvero kattaa kaikki samantyyppisen toiminnan harjoittajat, myös Ålands Penningautomatförening -nimisen yhdistyksen. Talousvaliokunta on mietinnössään (TaVM 17/1990 vp) hallituksen esityksestä pelikasino toimintaa koskevaksi lainsäädännöksi, samoin kuin perustuslakivaliokunta lausunnossaan tästä arpajaisverolakiesityksestä, todennut, että tavoitteeksi tulisi asettaa, että Ålands Penningautomatförening -yhdistykseltä kerätyt arpajaisverot tulisi palauttaa Ahvenanmaalla käytettäväksi. Ottaen huomioon valtakunnan ja maakunnan taloudellisten suhteiden kokonaisuuden pitää valtiovarainvaliokunta myös omalta osaltaan tätä perusteltuna.

Valiokunta edellyttää, että hallitus selvittää mahdollisuudet ottaa valtion talousarvioon erillinen määräraha, jolla Ahvenanmaan maakunnalle palautetaan Ålands Penningautomatförening -yhdistykseltä kerätty vuosittainen arpajaisvero.

Valiokunta kunnioittaen ehdottaa,

että hallituksen esitykseen sisältyvät 2. ja 3. lakiehdotus hyväksyttäisiin muuttamattomina ja

että 1. lakiehdotus hyväksyttäisiin näin kuuluvana:

1.

Arpajaisverolaki

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Soveltamisala

(1 mom. kuten hallituksen esityksessä)

Suomessa toimeenpannuiksi katsotaan myös ilmaiset, jotka toimeenpannaan suomalaisella vesitai ilma-aluksella, myös aluksen ollessa

Suomen alueen ulkopuolella, *ei kuitenkaan arpajaisia, jotka toimeenpannaan vesialuksella sen liikennöidessä kolmansien maiden välillä.*

2—7 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

8 §

Veron suorittaminen ja ilmoittamisvelvollisuus

(1 mom. kuten hallituksen esityksessä)

Muun kuin tavara-arpajaisten toimeenpanijan on suoritettava kalenterikuukauden arpajaisvero (poist.) viimeistään tätä kuukautta toiseksi seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä. Tavar-arpajaisten toimeenpanijan on suoritettava arpajaisvero viimeistään kalenterikuukautta kolmanneksi seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä. Jos edellä tarkoitettu päivä on pyhäpäivä tai lauantai, veron saa maksaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

(3 ja 4 mom. kuten hallituksen esityksessä)

9—17 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

18 §

Verosta vapauttaminen ja veron suorittamisen lykkäys

Valtiovarainministeriö voi erityisistä *kohtuussyistä* hakemuksesta määräämillään ehdoilla myöntää osittaisen tai täydellisen vapautuksen arpajaisverosta, veronkorotuksesta, veronlisäyksestä, viivästyskorosta ja jäämämaksusta sekä lykkäyksen vuoksi suoritettavasta korosta.

(2—4 mom. kuten hallituksen esityksessä)

19—25 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

Helsingissä 9 päivänä kesäkuuta 1992

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Mattila, varapuheenjohtaja Luttinen, jäsenet Alaranta, Härmäläinen, Jokiniemi, Laaksonen, Lahti-Nuutti-

la, Louvo, Luukkainen, Malm, Sasi, Savolainen, Turunen ja Vihriälä sekä varajäsenet Ala-Nissilä, Apukka, Backman, Lahtinen, Linnainmaa, Renko ja Röntynen.

Vastalause

Tavara-arpajaisten osalta hallituksen esitys nostaisi perittävän veron määrää esityksen perusteluista poiketen noin kolminkertaiseksi. Veron kokonaistuotto olisi kuitenkin edelleen vain joitakin satojatuhansia markkoja eli merkitykseltön.

Joillekin tavara-arpajaisia järjestäville yhdistyksille vero saattaisi nousta nykyiseen verrattuna jopa kymmenkertaiseksi. Lähes kaikki tavara-arpajaisia järjestävät yhdistykset saavat toimintaansa valtionapua ja monet niistä hoitavat tehtäviä, jotka itse asiassa kuuluisivat valtion tai kuntien hoidettaviksi. Tämän vuoksi ei olekaan perusteltua heikentää näiden yhdistysten omaa

varainhankintaa nostamalla niiden maksamaa arpajaisveroa.

Kun verotuotto tavara-arpajaisten osalta ei olisi olennaisesti suurempi kuin sen saamiseksi tarvittavat hallinnolliset kustannukset, tulisi tavara-arpajaiset vapauttaa kokonaan verosta.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että valiokunnan mietintöön sisältyvät 2. ja 3. lakiehdotus hyväksyttäisiin muuttamattomina ja

että 1. lakiehdotus hyväksyttäisiin näin kuuluvana:

1.

Arpajaisverolaki

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1—3 §

(Kuten valiokunnan mietinnössä)

4 §

Veron peruste ja verokanta

(1 mom. kuten valiokunnan mietinnössä)

(2 mom. *poist.*)

(2 ja 3 mom. kuten 3 ja 4 mom. valiokunnan mietinnössä)

5 §

(Kuten valiokunnan mietinnössä)

6 §

Poikkeukset veronalaisuudesta

Veroa ei ole suoritettava:

(1 ja 2 kohta kuten valiokunnan mietinnössä)

3) *arpajaislainsäädännössä tarkoitetuista tava-*
ra-arpajaisista;

(4 kohta kuten 3 kohta valiokunnan mietin-

nössä)

7—25 §

(Kuten valiokunnan mietinnössä)

Helsingissä 9 päivänä kesäkuuta 1992

Matti Luttinen
Pentti Lahti-Nuutila
Lea Savolainen
Asko Apukka

Jouni Backman
Tuulikki Hämäläinen
Hannele Luukkainen
Timo Laaksonen

EDUSKUNNAN
PERUSTUSLAKIVALIOKUNTA

Liite

Helsingissä

15 päivänä toukokuuta 1992

Lausunto n:o 9

Valtiovarainvaliokunnalle

Valtiovarainvaliokunta on kirjeellään 22 päivältä huhtikuuta 1992 pyytänyt perustuslakivaliokunnan lausunnon hallituksen esityksestä n:o 15 arpajaisverolaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi.

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina vanhempi hallitussihteeri Marja-Liisa Lindström ja vanhempi budjettisihteeri Reijo Lindh valtiovarainministeriöstä, Ahvenanmaan maakuntahallituksen jäsen Lars-Åke Wiklöf, professori Edward Andersson, professori Mikael Hidén, professori Antero Jyränki, professori Esko Linna kangas, ylimääräinen hallintoneuvos Olof Olsson, professori Ilkka Saraviita ja professori Kari S. Tikka.

Käsiteltyään asian valtiosääntöoikeudelliselta kannalta perustuslakivaliokunta esittää kunnioittaen seuraavaa.

Hallituksen esitys

Esityksessä ehdotetaan voimassa olevan arpajaisverolain korvaamista uudella lailla. Uudistuksen tarkoituksena on muuttaa arpajais- ja pelitoiminnan eri muotojen verotus yhtenäisemmäksi, poistaa tulkintaongelmia, yksinkertaistaa veron laskemista ja suorittamista sekä mahdollistaa tehokas veronkanto.

Nykyinen voiton määrään perustuva, osin progressiivinen verotus ehdotetaan korvattavaksi toiminnan tuoton tai eräissä tapauksissa arpajaisissa jaettujen voittojen yhteenlasketun arvon perusteella määräytyvällä arpajaisverolla.

Ehdotuksessa on arpajais- ja pelimuotojen verokannat valittu siten, että eri arpajaisten toimeenpanijoiden nykyisin suorittamien verojen määrä ei olennaisesti muutu.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan heti, kun ne on hyväksytty ja vahvistettu.

Esityksen säätämisyjärjestysperustelujen mukaan arpajaisverolaissa on eräin osin kysymys

lisäystä verosta, minkä vuoksi ehdotus siitä on käsiteltävä valtiopäiväjärjestyksen 68 §:n mukaisessa yhtä vuotta pidemmältä ajalta kannettavaa veroa koskevassa säätämisyjärjestyksessä. Esitykseen sisältyvät leimaverolain sekä tulo- ja varalisuusverolain muutosehdotukset on käsiteltävä valtiopäiväjärjestyksen 66 §:ssä säädetyssä järjestyksessä.

Valiokunnan kannanotot

Esityksessä ehdotettu arpajaisverolaki on sisällöltään verolaki. Se täyttää hallitusmuodon 61 §:n mukaiset verolain säätämisyjärjestyksen käyttöä koskevat edellytykset siitä, että lakiin tulee sisältyä säännökset verovelvollisuuden ja veron suuruuden perusteista sekä verovelvollisen oikeusturvasta. Tältä kannalta ei siten ole estettä käsitellä lakiehdotusta valtiopäiväjärjestyksen 68 §:n mukaisessa järjestyksessä.

Arpajaisverolaki koskisi yleisesti Suomessa ja niin ollen myös Ahvenanmaan maakunnassa toimeenpantavia arpajaisia. Lain soveltamisalaan kuuluisivat myös sellaiset arpajaiset, jotka pannaan toimeen suomalaisella vesi- tai ilmaaluksella sen ollessa Suomen alueen ulkopuolella. Lain tällaisen soveltamisalan vuoksi valiokunta on arvioinut sitä, kuuluuko tällaisesta verosta säätäminen Ahvenanmaan maakuntaa koskien valtakunnan vai Ahvenanmaan maakunnan lainsäädäntövaltaan.

Voimassa olevan Ahvenanmaan itsehallintolain (670/51) mukaan (11.2 §:n 5 kohta) valtakunnan lainsäädäntövaltaan kuuluu ”valtakunnassa yleisesti kannettavia veroja ja maksuja” koskeva lainsäädäntö itsehallintolain 23 §:ssä säädetyin poikkeuksin. Lain 23 §:n 1 momentin nojalla ”maakunnalla on oikeus käyttää tarpeisiinsa elinkeinoveroista ja huviveroista saadut tulot”. Maakuntapäivät päättävät näistä veroista.

Valtakunnan ja maakunnan välisestä lainsäädäntövallan jaosta säädettiin tältä osin samansisältöisesti jo vuoden 1920 itsehallintolaissa. Tämän vuoksi on, kuten perustuslakivaliokunta katsoi lausunnossaan n:o 5/1991 vp, pyrittävä selvittämään, mitä itsehallintolaissa alun alkaen tarkoitettiin elinkeinoverolla ja huviverolla. Vuosien 1920 ja 1951 itsehallintolakiin sen paremmin kuin uuden, 1.1.1993 voimaan tulevan ja sisällöltään tältä osin entisenlaisena säilyvän lain esitöistä ei selviä, mitä elinkeinoverolla ja huviverolla tarkoitetaan. Siksi valiokunnan mielestä on tarkasteltava, mitä näillä käsitteillä on todennäköisesti tarkoitettu ensimmäisen itsehallintolain säätämisen aikaisessa yhteiskunnassa.

Valiokunta on selvittänyt kysymystä elinkeinoveron osalta lausunnossaan n:o 5/1991 vp. Valiokunnan tuolloin omaksuman käsityksen mukaan elinkeinoveron käsitteellä on ensimmäisen itsehallintolain säätämisen aikoihin tarkoitettu sellaista määrätyn elinkeinon tuottoon kohdistuvaa veroa, jollaisia vielä oli voimassa 1920-luvullakin. Valiokunnan mielestä on syytä katsoa, että käsitteellä edelleenkin on sama merkitys itsehallintolaissa, koska myöhempien itsehallintolakiin tarkoituksena ei ole ollut uudistaa käsitteen merkityssisältöä.

Arpajaisverolain 4 §:n mukaan veron perusteena olisi arpajaisten tuotto tai voittojen yhteenlaskettu arvo. Edellisen perusteen osalta vero voitaisiin asiaa muodollisesti tarkastellen pitää elinkeinon tuottoon kohdistuvana. Veron finanssioikeudellinen luonne selviää kuitenkin esitykseen sisältyvästä kolmannelta lakiehdotuksesta, jonka nojalla arpajaisista saatu voitto ei ole saajan veronalaista tuloa. Arpajaisvero on siten asialliselta luonteeltaan voitonsaajan tuloveron korvaava vero, eikä lakiehdotuksen mukainen veron tekninen laskentatapa tee tästä verosta sellaista elinkeinon tuottoon kohdistuvaa elinkeinoveroa, josta säätäminen kuuluisi maakunnan lainsäädäntövaltaan.

Huvivero ei nähtävästi ole milloinkaan ollut samalla tavalla vakiintunut käsite kuin elinkeinovero. Huviverolla on lähinnä tarkoitettu huvitilaisuuksien pääsylimuutosta suorittettavaa veroa. Huviverona laajemmassa merkityksessä on pidetty myös elokuvaverotusta. Mainittakoon lisäksi, että kun valtiovarainvaliokunta vuonna 1980 ehdotti huviveroa koskevien leimaverolain säännösten kumoamista, valiokunta luonnehti ehdotustaan huviveron poistamiseksi kokonaan (VaVM 39/1980 vp).

Huvitilaisuuksien pääsylimuutosta kannettava

vero sai Suomessa alkunsa vuonna 1915 (Armollinen asetus julkisista näytännöistä ja huvitilaisuuksista kannettavasta väliaikaisesta verosta, AsK 59/14). Huveja oli tosin verotettu jo ennen pääsylimuutusta, ja tällaisia veroja oli voimassa vielä vuoden 1920 itsehallintolakiin säädettäessä. Voidaan mainita, että erinäisistä julkisista huveista, juhlista ja näytännöistä oli ainakin kauppaopiston vuodelta 1782 olevan julistuksen mukaan suoritettava kehruhuonemaksua sekä vuodelta 1818 olevan armollisen julistuksen mukaan vaivais- ja työhuonemaksua (Valtiovarainvaliokunnan kirje kaikille kuvernööreille julkisista huveista ja näytännöistä säädettyjen maksujen suorittamisesta, AsK 40/1897). Valiokunnan saaman selvityksen mukaan julkisiin huveihin luettiin tuolloin muun muassa arpajaiset. Tämä viittaa siihen, että arpajaisten toimeenpanon verottaminen olisi sellainen huvivero, josta säätäminen kuuluisi maakunnan lainsäädäntövaltaan.

Arpajaisverolakiehdotuksen osalta on kuitenkin tämänkin näkökohdan osalta otettava huomioon ehdotetun veron finanssioikeudellinen luonne. Kuten edellä on todettu, esityksen mukaisella arpajaisverolla korvataan voitonsaajan tulovero. Kysymyksessä ei niin ollen ole sellainen arpajaisten toimeenpanemisesta kannettava vero, jota voitaisiin pitää itsehallintolaissa tarkoitettuna huviverona ja josta päättäminen vastaavasti kuuluisi maakunnan toimivaltaan.

Esityksen mukaisesta arpajaisverosta voidaan edellä esitetty huomioon ottaen säätää, niin kuin esityksen tarkoituksena on, valtakunnan lailla myös Ahvenanmaata koskien. Valtakunnan lain säätäminen ei rajoita maakunnan lainsäädäntövaltaa kunnallisverotuksen alalla. Perustuslakivaliokunta kiinnittää valtiovarainvaliokunnan huomiota siihen, olisiko valtakunnan ja maakunnan taloudellisten suhteiden kokonaisuus huomioon ottaen perusteltua aihetta muuttaa säädettävää lakia niin, että Ahvenanmaalta suoritettavat verot palautettaisiin maakunnalle (vrt. TaVM 17/1990 vp).

Valiokunta on kiinnittänyt huomiota arpajaisverolakiehdotuksen 18 §:ään, jossa perustetaan viranomaisille valta myöntää veronhuojenuksia. Tällaisen toimivallan uskomista hallintoviranomaisille on pidetty sinänsä mahdollisena (esim. PeVL 4/1991 vp), eikä tätäkään ehdotusta, jonka mukaan viranomaisten harkinta on lakiin sidottua, ole syytä valtiosääntöoikeudellisesti arvostella hallitusmuodon 61 §:n kannalta. Ehdotettua 18 §:ää ei kuitenkaan voida pitää

asianmukaisena siltä osin kuin siinä on kokonaan jätetty sääntelemättä, missä tarkoituksessa — esimerkiksi kohtuussyistä — huojennuksia voitaisiin myöntää.

Valiokunta toteaa lopuksi, että Ahvenanmaan itsehallintolain, myös ensi vuodenvaihteessa voimaan tulevan uuden lain käsitteistö on tässä lausunnossa esillä olevan aiheen osalta kovin vanhentunut. Tämä seikka on omiaan, kuten kahteen otteeseen (matkustajaveron ja arpajaisvero) on tapahtunutkin, saamaan aikaan epäselvyyttä lainsäädäntövallan jakautumisesta valtakunnan ja maakunnan välillä. Valiokunta katsoo, että hallituksen tulisi osaltaan selvittää, onko aihetta ryhtyä toimenpiteisiin vuoden 1993

alussa voimaan tulevan Ahvenanmaan itsehallintolain 18 §:n 5 kohdan sanonnan ajanmukaistamiseksi.

Edellä esitetyn perusteella perustuslakivaliokunta esittää kunnioittavasti,

että hallituksen esitykseen sisältyvä ensimmäinen lakiehdotus on käsiteltävä valtiopäiväjärjestyksen 68 §:ssä säädetyssä järjestyksessä ja

että hallituksen esitykseen sisältyvät muut lakiehdotukset voidaan käsitellä valtiopäiväjärjestyksen 66 §:ssä säädetyssä järjestyksessä.

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Zyskowicz sekä jäsenet Jansson, Koskinen, Laine, M.

Laukkanen, J. Leppänen, Moilanen, Nikula, Näsi (osittain), Varpasuo, Vistbacka, Vähänäkki ja Väistö.

